

Bakgrunden till sommarens debatt om en småbåtshamn på Visingsö.

På Visingsö börjar den gångna sommaren och turistsäsongen nu att sammanfattas. En stor nyhet har varit färjan Braheborg, förändringen av färjetrafiken och utformningen av det nya hamnområdet. Vi har haft besökare i massor, färjetrafiken är en stor satsning på Visingsö och turistnäringen borde egentligen vara ganska nöjd. Ändå har det pågått ett ganska intensivt meningsutbyte mellan å ena sidan båt- och näringslivets representanter på Visingsö och å andra sidan politiker och kommunala tjänstemän i Jönköping.

Bakgrunden är att många fritidsbåtar har sökt sig till Södra Vättern. Samtidigt har det blivit mer än tydligt att Visingsö helt saknar förutsättningar att ta emot gästande båtturister. Det av kommunen anvisade, lilla antalet gästplatser, har varit avstängda som en följd av skador uppkomna i samband med hamnens ombyggnad. Platserna har av många genom åren bedömts som mindre lämpliga med tanke på sin placering i anslutning till färjeläget. Även om platserna i år inte har använts har den nya stora färjans entré i hamnbassängen visat hur olämpligt det är att blanda fritidsbåtar med färjorna i det trånga inloppet.

Besökande båtar har inte haft någonstans att lägga till och näringsidkare som gått miste om kunder har blivit upprörda. Ett dåligt rykte om att undvika Visingsö har börjat sprida sig i båt-kretsar vilket förstås är mycket olyckligt. Samtidigt har kommunala förträdare bjudit på, säkert inte illa menade men, olyckliga uttalanden.

I över tio år har en lokal arbetsgrupp, Marina Brahe, på uppdrag av Visingsörådet, arbetat fram och drivit förslag kring en ny gäst- och småbåtsanläggning i anslutning till hamnen på Visingsö. Förslagen beskriver en ny hamn direkt söder om det befintliga färjeläget, med plats för ett 30-tal gästande båtar samt efter-längttade båtsplatser till den långa båtkön på ön. Avsikten har hela tiden varit att genom att göra Visingsö till en attraktiv båtort, skapa nya förutsättningar för närings- och arbetslivet på Visingsö. Samsyn kring gemensamma ansträngningar finns numera hos hela båtlivet på Visingsö samtidigt som ett stort intresse finns hos de flesta båtklubbar runt Vättern. Både Fastighetsverkets och Riksantikvarieämbetets representanter har under arbetets gång ställt sig positiva till det pågående arbetet. Miljödomstolen har i en beviljad miljödom lämnat sitt godkännande till projektets genomförande. Den nya anläggningen omfattar inte bara båtplatser utan projektet rymmer också en pirkpromenad, rast- och grillplatser samt en ny driv-medelpump. En allmän vitalisering av hela hamnområdet som kommer alla besökare till godo och skapar ett ökat kundunderlag för Visingsös näringsliv.

Ett resultat av sommarens händelser är att kommunen säger sig utreda hur piren med de skadade gästplatserna nu ska lagas. Marina Brahe handlar dock inte om ett antal enstaka gästplatser för fritidsbåtar i Södra Vättern utan om arbetstillfällen och landsbygdsutveckling. För att detta ska komma till stånd krävs en investering i en riktig anläggning i anslutning till de förslag Marina Brahe upprepade gånger har presenterat. Till att börja med behövs ett bemötande från kommunen där frågan tas på allvar. Vi på Visingsö tycker faktiskt att detta är en viktig fråga. Att Vättern i all sin skönhet snabbt kan växla till en plats med hårda vindar och grov sjö vet alla som bor runt sjön. Tillsammans med både lokal och nationell expertis har utretts hur en trygg och säker hamnanläggning bör utföras. Den enda godtagbara lösningen, har en stenpir av den sort som innesluter de flesta av Vätterns hamnbassänger, bedömts vara. Detta innebär många ton sten i sjön och utgör naturligtvis en kostnad som det av förståeliga skäl är svårt att finna privata finansiärer till. En sådan investering är det heller inte möjligt för ett enskilt föreningsliv att bära och bekosta. Tvärtom måste detta betraktas som en investering i infrastruktur med varaktighet på 50-100 år. Det måste helt enkelt vara en kommunal angelägenhet att med stöd av t ex EUs fonder finansiera en sådan åtgärd.

Att däremot, inreda, utrusta, driftsätta och förvalta en sådan anläggning på helt marknadsmässiga villkor är något som absolut låter sig göras. Dessa uppgifter är förenings- och näringslivet på Visingsö väl rustat för. Det första steget dock, att utföra de grundläggande infrastrukturåtgärderna, kan inte klaras utan kommunal medverkan och t ex EUs bidrag.

Under alla år av möjliga EU-bidrag för lands-, skärgårds- och glesbygd har Visingsö varit väl kvalificerat men utfallet har varit relativt magert. EUs delfinansiering bygger just på att t ex kommun eller landsting är villiga att ställa upp med en viss insats. Om så inte sker går EUs pengar vår glesbygd förbi. Det har både tjänstemän och politiker varit väl medvetna om. Den lokala, offentliga finansieringen kan enligt regelverket heller inte ersättas av privata sponsorpengar eller donationer.

Så, båt- och näringslivet på Visingsö, vill så mycket mer än att blott renovera några befintliga, av färjetrafiken redan svårt störda, gästplatser. Istället fortgår oförtrutet arbetet med att utveckla Visingsö som ett av kommunens främsta besöksmål och mest besökta levande landsbygder. En landsbygd där varje enskilt arbetstillfälle är viktigt.

Styrelsen för Marina Brahe

Jan-Erik Eskilsby

Camilla Holgersson

Raymond Lenrick

Martin Miller

Per-Erik Ohlin

Tomas Svanström